

Johannes 8:12

'Jezus dan sprak wederom tot hen, zeggende:

"Ik ben het Licht der wereld;

die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben.'

1 Jezus' stem horen

2 Jezus' weg volgen

3 Jezus' licht hebben

Gemeente,

U hebt wel eens een verjaardag, of je hebt wel eens koffiegroep. En misschien komt het wel eens voor dat we na zo'n avond naar huis gaan en denken: waar hebben we het nou eigenlijk over gehad? Ja, over die en die van school of van werk, over de gevaren rond de Winterspelen en de economie, en anderen waren druk over een kerk of een dominee, en anderen over een auto of een voetballer. Maar eigenlijk heel de avond voorbij zonder echt iets nuttigs. En je gaat met een beetje leeg gevoel naar huis. Zo'n hele avond die eigenlijk nergens over ging. En je hebt wat schuldgevoel over zo'n avond.

Wat leken we die avond weinig op de Heere Jezus. De Heere Jezus die hier in de tempel is. Op de dag na het loofhuttenfeest. En Hij zit bij de schatkist, de collectebussen bij de uitgang. En Hij zegt: "Ik ben het Licht der wereld".

1 Zijn stem horen

Hij stelt Zichzelf aan de orde. Terwijl er eigenlijk geen enkel verband is met het voorafgaande. Heel anders dan in Johannes 6 over het Brood des levens. Daar was de wonderbare spijziging vooraf gegaan, en zochten de scharen Hem daarom. En daar ontstaat een heel gesprek over brood, manna en het brood des levens. Maar hier niet. Jezus stelt Zichzelf aan de orde, zonder aanleiding, zonder vraag daarover. Kijk natuurlijk is er het gevaar dat je bot en omdat het zonedig moet te pas en te onpas Jezus en Zijn rijk ter sprake brengt. Zodat men denkt: hij moet zijn ei weer kwijt zonedig. Maar aan de andere kant: dat gevaar dat je maar weer het gesprek laat gaan, en alleen een beetje meepraat, en geen enkel stuur geeft, en maar meelacht en meeknikt met de rest is ook groot. Zouden we niet nodig hebben te bidden: Heere Jezus, maak mij Uw beeld gelijk? Open mijn lippen met wijsheid en vrijmoedigheid. Spurgeon zegt ergens: laat overal waar u bent een zoutkorrel achter. Best moeilijk, bij de kapper, bij de tandarts, op verjaardag, op koffiegroep, in de kantine, in de trein. Heere Jezus, maak mij Uw beeld

gelijk. En naderhand gaat het er ook niet meer over. Als Jezus heeft gezegd: Ik ben het Licht der wereld, komt er een twistgesprek. Wie denkt Hij wel dat Hij is om dat te zeggen? Wie is dan Zijn Vader? En het wordt een welles-nietes verhaal tussen Jezus en de scharen. Wij zouden al gauw zeggen: als je weet dat het daarop uitloopt, op zo'n welles-nietes verhaal, kun je maar beter je mond houden. Maar Jezus heeft dat niet gedaan. Hoewel Hij wist dat er verder niks op volgen zou dan twist en onenigheid heeft Hij het toch gezegd. Ik ben het Licht der wereld.

Waarom? Waarom? Dat moet toch wel zijn omdat Hij zo bewogen was. Zo bewogen was met mensen om Hem heen die in de duisternis leven. Zodat Hij zegt: Ik ben het Licht der wereld. Het licht, voor mensen in de duisternis. Duisternis. Wij weten eigenlijk niet wat dat is. Want altijd brandt er wel iets. Straatlantaarns, winkerverlichting, autolampen, nachtverlichting. Echt donker is het nooit. Misschien ben je wel eens in grotten geweest. In Limburg of België. Onder de grond. Dan kun je hebben dat de gids zegt: ik zal nu het licht even uitdoen. Dan is het echt donker. Je ziet niks, iedereen blijft staan, want als je twee stappen zet kun je tegen een muur lopen of een laaghangend stuk plafond, iedereen blijft staan waar hij staat.

Donker, duisternis. Beeld van Gods toorn. Gods ongenoegen over de mensheid. Je ziet niks. Niks van God en van jezelf. Niks van Gods heiligheid en de eeuwigheid. Niks van je eigen zondigheid en verlorenheid. Duisternis. Elke stap kan fataal zijn. Dat je sterft. Dat je je stoot. Stoot aan Gods rechterstoel. En valt. Omvalt. Eeuwig valt. Duisternis. Dat geeft angst. Angst op de bodem van het mensenhart. Die je liefst maar voor je uitschuift. Niet aan denken. Of die je overschreeuwt. Overstemt met muziek, praten en zeggen dat je helemaal niet bang bent. Duisternis. Uiteindelijk de buitenste duisternis. Daar waar Gods toorn eeuwig en ten volle brandt. Waar weinig is en knersing der tanden. De mensheid is in duisternis gehuld.

Ik ben het Licht! Het licht der wereld. Daarbij moeten we in gedachten hebben dat het Johannes Evangelie het Evangelie van de tegenstellingen is. God en wereld. Tegenstelling waartussen een dikke en dichte plaat zit. Boven die plaat is het: God, waarheid, leven, licht. En daaronder is het: beneden, wereld, leugen, dood en duisternis. Dus bij God hoort leven, waarheid en ook licht. En licht geeft zicht. Als je bij God hoort dan zie je. Je ziet je wie God is: heilig en barmhartig Vader. En wie jezelf bent: schuldig, maar aangenomen en verzoend. Dan zie je waar je heengaat, naar hemelse heerlijkheid. Dat geeft rust, neemt de angst weg. En licht geeft vreugde Gods gunst geeft vreugde. Gods vriendelijk Aangezicht heeft vrolijkheid en licht. Gij hebt me in het hart meer vreugd gegeven. Uw aangezicht schenkt mij verzadiging van vreugde.

Maar tussen God en de wereld zit die plaat. Die loden plaat van schuld en zonde. Oordeel en gericht. Daarom is de wereld in duisternis. Maar nu zegt Jezus: Ik ben het Licht der wereld. Ik breng Licht, van God, van Boven, van het Leven, in de wereld van duisternis. Daarvoor ben Ik gekomen. Om Zelf in de duisternis te zijn. Op Golgotha. Drie uur duisternis. Godverlatenheid, toorn van God gedragen. Zo komt Hij door die loden plaat heen. De wereld in. De wereld. Alle volken en mensen. Om het te verkondigen: Ik ben het Licht der wereld. Het Licht. Nee, niet iedereen op zijn manier. Niet iedereen en godsdienst waar hij zich goed bij voelt. Iedereen een eigen licht dat bij hem of haar past. En als jij je daar een goed gevoel bij hebt, prima. Nee: Ik ben het Licht der wereld. Ik ben het. En Ik geef het. In Mij is het Licht. In Mij vind je Gods gunst. In Mij vind je zicht op God en op jezelf. In Mij vind je vreugde in God. Ik geef het. Ik breng het in de duisternis. Ik leer je God kennen, Ik leer je jezelf kennen, Ik leer je vergeving kennen, Ik schenk je het eeuwig leven en het uitzicht daarop en de voorsmaak daarvan. Beginsel der eeuwige vreugde. Ik geef het, want Ik ben het. Kom tot Mij.

Ik ben sterker dan de duisternis. Als het Licht komt moet de duisternis wijken en zal de duisternis wijken. Hoe donker het ook is: geen gevoel van Gods heiligheid en van je zonde. Hoe donker ook: zo bang voor sterven en de eeuwigheid. Hoe donker ook van bitterheid en haat. Hoe duister ook je praktijken zijn: Ik geef Licht. Licht dat overwint. Kom tot Mij. Onttrek je niet, wijk en duik niet weg, maar zeg: Heere Jezus, hier ben ik: geef mij licht. Licht van kennis van God en mezelf, van vergeving, van vreugde in God en van zicht op eeuwig leven.

Daarom zijn er ook twee soorten mensen. Mensen die wandelen in de duisternis en mensen die leven in het licht. Welke soort zijn wij? Wandelen in de duisternis. Dan wil je niet tot het licht komen. Want dan zie je alles. Dan komt alles aan het licht. Je zonden, je hardnekkigheid. Dan komt alles openbaar. Die kwaad doet haat het licht en komt tot het licht niet. Die wil bedekt houden. Kind van de duisternis. Je vindt daar je plezier ook in. Je wil in de duisternis blijven. Bent u, jij zo iemand? Of: leeft u in het licht? Kind van het Licht. Kunt u genieten van Gods vriend'lijk Aangezicht? Dan komt u graag tot God in het licht, want dan blijkt, hoeveel zonde er ook is: Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb. En laat de Heere die zonde maar ontdekken, opdat ik kan belijden en strijden. Je wandelt in de duisternis of in het Licht. Eén van beide.

2 Zijn weg volgen

Ik ben het Licht der wereld. Die Mij volgt. Daar gaat het dus om. Denken we weer even aan die grot in Limburg of België. Als de gids het licht weer aansteekt dan loopt hij verder de gang in. Dan moe je

natuurlijk wel volgen. Want als je dat niet doet, gaat het licht verder en wordt het waar jij blijft staan steeds schemerachtiger. Het licht verwijderd zicht en je komt in de schemer terecht en in het donker. Volgen van het licht, daar gaat het om. Telkens weer volgen. Dat is ook de lust van je leven geworden. Want dichtbij Jezus is het licht. Is vreugde in Gods Aangezicht, van Zijn liefde en gunst. Daar is het goed. Daarom: volgen.

Dat is ten eerste: je helemaal toevertrouwen. Het licht gaat voor Jezus gaat voor. Hij bepaalt de weg. Dat doet Hij niet in overleg met ons. En je volgt niet onder bepaalde voorwaarden. Denk aan die gids. Die weet de weg. Als je meegaat onder de grond dan vertrouw je je aan hem toe. Volgen. En je gaat niet elke keer die gids lastig vallen: volgens mij gaat het nu niet goed. Ja, wie weet hier nu de weg? Ik die deze grot ken als mijn broekzak, of u die hier voor het eerst komt? Volgen. Die Mij volgt zegt Jezus. Dat is zeggen op voorhand: zie hier ben ik, zegt u het maar. Heel scherp te zien bij Abraham. Toen God riep Abraham, toen zei Abraham: zie hier ben ik, zegt U het maar. Ik ben beschikbaar. Hij zei niet: Heere, zegt U het maar, en dan zal ik bezien of ik beschikbaar ben, of ik erin mee kom. Nee, hier ben ik. Offer uw zoon uw enige. Nou dan doen we dat.

Dat is volgen: Onvoorwaardelijke overgave. Omdat je Jezus zo kent in Zijn liefde, omdat je Hem zo kent in Zijn goedheid. Dat Hij door de duisternis van Gods toorn heen, van de hel heen, van de godverlatenheid heen tot je kwam om je te redden. Hij kan geen kwaad doen. Hebt u dat wel eens gezegd: Heere Jezus U kunt geen kwaad doen, U hebt geen kwaad in de zin met mij. Zie hier ben ik. Zegt U het maar, waar ik heen moet, waar U me heen wilt hebben. En als je dat niet meer zo hartelijk zeggen durft, als je dat moeilijk vindt: kom dichterbij Jezus toe. Zie meer op Hem, op hoe Hij gekomen is. En dan welt het weer op in je: U kunt geen kwaad met me voorhebben. Zegt U het maar. Dat is volgen. Kent u dat? Ken jij dat?

Die Mij volgt: dat houdt dus in: overal waar jij komt is Hij al geweest. Als je die gids volgt, dan is hij al eerder op de plek waar je komt. Als je ergens bent waar zijn voetstappen niet zijn, dan ben je afgedwaald. Dus vraag je maar af: zie ik zijn voetstappen zijn, is hij hier zojuist ook geweest? Vraag je dat maar af, overal en altijd: is Jezus hier ook geweest? Zou Hij hier ook geweest zijn als Hij nu leefde? Als je in de bioscoop bent: zouden Zijn voetstappen daar staan? Als je een film kijkt: zou Hij hem ook gekeken hebben? Als je sportwedstrijden volgt, geld uitgeeft hier of daaraan, zou Jezus dat ook gedaan hebben? Zie ik Zijn voetstappen staan?

Hoe weet je dat? Allereerst: uit het Woord. Dat wordt niet voor niets een lamp en een licht genoemd. Jezus volgen is de weg van het Woord gaan. Het Woord onderzoeken dus en kennen. Bij al je keuzes en gangen je afvragen: zegt de Bijbel er wat van, en zo ja wat? Over vasten en over donorcodicil, over tv, krant, internet of over sexualiteit. Wat zegt de Bijbel ervan? Dan moet je soms echt even daar werk van maken. Vaak is er wel een boekje van iemand anders die dat al gedaan heeft, dat je lezen kunt. Dus je bent er niet in een halve minuut klaar mee. maar je onderzoekt het want je wil voor geen goud buiten de Schrift om gaan. Je weet hoe gevaarlijk is om op je gevoel af te gaan.

Ten tweede: zien op Jezus. Zijn beeld gelijkvormig. Jezus was zachtmoedig hoorde u vorige week. Gericht op Gods eer en Gods rijk. Daar ging het Hem om. Is hoe ik reageer, is wat ik doe in mijn beroep, in mij vrije tijd tot Gods eer, tot nut voor Gods rijk, tot heil van anderen? En: Is het tot geestelijk nut van mezelf? Jezus heeft gebeden: 's morgens vroeg, 's avonds, dat was de zuurstof voor Zijn ziel. Zou Jezus iets doen wat Zijn omgang met God schade deed? Jezus heeft beleden. Beleden voor het Sanhedrin, voor Pilatus. Verloochenen kan nooit in Jezus spoor. Maar niks laten merken en daarom maar niet bidden voor je eten en danken na je eten: dat is niet het spoor van Jezus. En: Jezus haatte de zonde. Het is ondenkbaar dat Jezus zou genieten van zonde. Neem Galaten 5:19-22 eens: de werken van het vlees zijn overspel hoererij onreinheid, ontucht, afgoderij, venijngeving, vijandschap, twist, afgunstigheden, toorn, gekijf, nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen. Zou Jezus daar voor Zijn plezier naar kijken of om lachen? Als wij dat doen zijn wij ontspoord, afgedwaald. Daar staan Zijn voetstappen niet. Of het moest zijn om er mensen vandaan te roepen en weg te roepen.

En tenslotte: zoek Gods Aangezicht. Leg het voor Hem neer en smee: laat Uw Aangezicht lichten als het Uw wil is. Maar laat het duister worden als het U niet behaagt. Maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden. Liever in Uw gunst strijden tegen vlees en bloed, dan dat ik zonder Uw gunst het allerminste tegen Uw wil zou doen.

Die Mij volgt. Geldt dat van u, van jou, van mij? Dat is een eerlijke vraag. Of dat ons hart heeft gekregen. Volgt u Hem, is dat de lust van uw leven? Het is mij goed mij zaligst lot nabij te wezen bij mijn God. Volgen, met struikelen en weer opgericht worden. Opgericht worden door te belijden, door weder te keren met berouw. Je zondigt niet goedkoop, je zondigt zuur en bitter. Berouw en schaamte zijn bittere gangen om doorheen terug te gaan. En door te smeken om nieuwe kracht en nieuwe standvastigheid. Sterker en meer dan

voorheen. Want volgen heeft je hart gekregen. Geldt dat van u, van jou van mij?

3 Zijn licht hebben

Die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben. Dat moeten we goed verstaan. Want wat wordt met duisternis bedoeld? Op sommige plaatsen wordt in de Bijbel met duisternis bedoeld: tegenspoed, beproeving. In Jesaja staat ergens: wie is er onder u die de Heere vreest? Als hij in duisternissen wandelt..... Dan betekent duisternis tegenspoed, lijden. Dat kan dus wel. Als je Jezus volgt dat je tegenspoed meemaakt, lijden. Verdrukking, vervolging. In Johannes 21 zegt Jezus: Volg Mij tegen Petrus, op de weg waarop een ander u zal gorden en brengen waar u niet wilt en u de marteldood zal laten sterven. Dat kan allemaal. Dat iemand Jezus volgt en er komt zoveel overheen.

Net zo goed als het kan zijn dat iemand die Jezus niet volgt altijd succes heeft. Dat het prima gaat. Uiterlijk, innerlijk. Uiterlijk prima baan en bedrijf, mooie auto en huis, gezond en fijn gezin. Innerlijk goed bij de moed, opgewekt. Maar: in de duisternis van Gods toorn, in de duisternis van Gods ongenoegen. Vreemd aan het licht des levens, de vreugde van het verlostte, gekochte, gekende, verzegelde leven. Zij storten van de top van eer in eeuwige verwoesting, duisternis neer.

Maar we zagen: hier betekent duisternis: toorn, ongenoegen van God. En wie Jezus volgt die zal in die duisternis niet wandelen. Die zal niet met Gods ongenoegen te maken krijgen, niet met een vertoornd Aangezicht. Maar die zal het licht des levens hebben. Die zal de vreugde en het uitzicht van het leven hebben. Van het eeuwige leven, het verlostte leven, het door Jezus gekochte leven, door de Geest verzegelde leven, door de Vader verkoren leven. Daar zal Hij het licht van hebben: de vreugde, de helderheid, het uitzicht. De zekerheid ook. En dat kan en zal juist zijn als het door tegenspoed beproeving, kruisdragen en vervolging heengaat. Juist dan zal het licht des levens het sterkste zijn en zal God dat het meeste geven. De mooiste getuigenissen van Gods nabijheid komen vaak uit de gevangnissen, martelkamers, de werkkampen, de lange ziekbedden. De mooiste brieven over Gods gunst zijn die van Samuel Rutherford uit de gevangenis. Die zal het licht des levens hebben. Die zal. Dat lijkt er misschien niet op, en je ziet er misschien enorm tegenop van tevoren: moet ik die weg gaan? Mag ik echt niet anders? Zo alleen. Zo onbegrepen. Zo onder een kruis. Alleen in mijn huwelijk of onder mijn leeftijdgenoten, alleen omdat iemand die U niet kent mijn levensgezel niet mag worden, zwaar, omdat ik niet mag toegeven aan mijn man of vrouw. Die zal het licht des levens hebben. Hemels licht, vreugde in de gunst van God. Echt, dat is het waard. Het is

ook een uitnodiging: kom toch, kom toch tot het Licht der wereld. Want dat geeft licht, vreugde. Het is ook de nodiging: kom weer dichterbij Hem. Als je achterop geraakt bent. In de schemer bent gekomen. Op plaatsen komt waar Jezus voetstappen niet staan en stonden. En het is schemerig geworden: weinig vreugde in God, minder verlangen naar God, minder zekerheid en uitzicht op het eeuwige leven, het zicht is weg op God, jezelf en op de eeuwigheid. Kom dichterbij. Belijdt je schuld, je eigen wegen. En ga het eens na: als je weinig licht hebt, weinig uitzicht, weinig vreugde in God, weinig zekerheid. Ik weet het, dat kan meerdere oorzaken hebben, maar dit kan ook de oorzaak zijn: je leeft achterop. Zo ver van Jezus. Je volgt zo op afstand en zo dwalend. Geen wonder dat je dan geen helder licht hebt.

Die zal het licht des levens hebben. Nog één ding: het licht des levens hebben. Dan ben je dus zelf ook licht. Kind van het licht. Zoals Jezus tegen Zijn discipelen zei: gij zijt het licht der wereld. Dan ben je zelf een licht. Je leven, je levensspoor is licht. Je verspreidt of je weerkaatst het licht. Zodat je met Paulus zeggen kan: wees mijn navolgers. Kijk als je zelf in de duisternis wandelt, dan verspreid je geen licht. In de samenleving niet, in de gemeente niet, in je familie niet, onder vrienden niet, in je gezin niet. Dan laat ik anderen in het donker. Dan zorg ik ervoor dat mensen om me heen ook het licht niet zien. En dat mijn kinderen maar dwalen, zonder te weten wie God is, wie ze zelf zijn, waar ze heengaan. Een gezin zonder licht.

Maar die Mij volgt, zal het licht des levens hebben. En je verlicht je omgeving. Door je woorden, je leven, je houding. En anderen worden door het licht beschenen. Wat kan dat tot zegen zijn. Als ik zo mag leven in mijn omgeving. En op die verjaardag, op die avond van de koffiegroep toch een keer mag spreken en erover beginnen. O Zoon, maak mij Uw beeld gelijk.

Amen